Sairaanhoitajaopiskelijat mukana järjestömarkkinoilla

3.6.2019

Kolmannella sektorilla on tärkeä rooli suomalaisten terveyden edistämisessä ja suomalaisessa yhteiskunnassa (THL 2018). Kolmannella sektorilla on toimintaperiaate, jossa korostuu voittoa tavoittelematon toiminta, riippumattomuus valtiosta ja yrityssektorista sekä toiminnan vapaaehtoisuus. Suomessa järjestötoiminnalla on pitkät perinteet 1800-luvun puolivälistä lähtien. (Jalava, Raisio, Norri-Sederholm, Lahtinen ja Puustinen 2017.) Suomessa on noin 135 000 rekisteröityä yhdistystä, joista noin 10 % on sosiaali- ja terveysalan järjestöjä. Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toiminta houkuttelee erityisesti lapsiperheitä ja eläkeläisiä. Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaan osallistuu jopa yli 720 000 täysi-ikäistä suomalaista. (THL 2018.)

Etelä-Pohjanmaan järjestöt toteuttivat maakunnassa toukokuun 2019 aikana kahdeksan yhteistä tapahtumaa, joista kolmeen osallistui sairaanhoitajaopiskelijaryhmä. Järjestöt ovat mukana ihmisten arjessa usealla eri tavalla ja tänä keväänä haluttiinkin tuoda esille järjestötoiminnan monipuolisuuttaa sekä kerätä toiveita järjestöjen toiminnalle. (Uusiep 2019.) Sairaanhoitajaopiskelijoiden sisätauti-kirurgiseen harjoitteluun kuuluu potilasohjaustehtävä, mutta tänä keväänä sairaanhoitajaopiskelijaryhmä osallistui tehtävän sijaan järjestömarkkinoille eri paikkakunnilla. Maaliskuussa 2019 Etelä-Pohjanmaan Sydänpiirin toiminnanjohtaja oli kertomassa opiskelijoille Järjestömarkkinoiden aikatauluista ja millaista toimintaa opiskelijoilta toivottiin eri paikkakunnille. Opiskelijat olivat yhteydessä järjestöihin, joista ohjeistettiin tarkemmin opiskelijoiden pisteiden sisältöä. Opiskelijat tekivät ennen tapahtumaa kirjallisen suunnitelman omasta pisteestään ja tämä alustava suunnitelma hyväksytettiin opettajalla ja järjestön yhteyshenkilöllä. Lopullinen kirjallinen työ palautettiin opettajille tapahtuman jälkeen.

Ensimmäinen järjestötapahtuma oli Alajärvellä 6.5.2019, jossa opiskelijoilla oli kolmella eri pisteellä toiminnallista ohjelmaa. Diabetesyhdistyksen kanssa opiskelijat keskustelivat ja ohjasivat ihmisiä diabeteksen hoitoon ja ennaltaehkäisyyn liittyvissä asioissa sekä tarvittaessa mittasivat verensokerin että auttoivat täyttämään erilaisia riskiarvioita diabetekseen liittyen (Diabetesliitto 2019). SPR:n (Alajärven osasto) pisteellä opiskelijat keskittyivät ohjaamaan tukehtuvan lapsen ensiapua. Opiskelijoilla oli mukanaan nukke, millä ihmiset saivat harjoitella ensiavun antamista. EHYT ry:n (Ehkäisevä päihdetyö) pisteellä opiskelijat järjestivät alkoholittoman drinkkibaarin ja antoivat ohjausta erilaisissa alkoholin käytön ehkäisyyn liittyvissä asioissa. Opiskelijat painottivat ohjauksessa erityisesti sitä, että ihminen miettisi omaa alkoholin käyttöään.

Toinen järjestötapahtuma oli Kauhavalla 7.5.2919, jossa opiskelijoilla oli kahdella eri pisteellä toiminnallista ohjelmaa. Myös täällä oli EHYT ry:n piste, jossa opiskelijoilla oli samanlainen piste kuin Alajärvellä. Toisena oli Muistiyhdistyksen kanssa toteutettu piste, jossa opiskelijat olivat itse suunnitelleet toimintaa, esimerkiksi antamalla ihmisille kysymyslapun liittyen muistiasioihin. Lisäksi toimintana oli palapeli, sanalistat ja tunnustelupussi.

Kolmas järjestötapahtuma oli Lapualla 9.5.2019. Opiskelijoilla oli Lapualla yksi piste, jossa he tarjosivat

verensokerin ja verenpaineen mittausta, sekä neuvontaa näihin asioihin liittyen (Diabetesliitto 2019, Sydänliitto 2019). Diabetesliitto oli pystyttänyt oman pisteensä opiskelijoiden pisteen viereen, jolloin SeAMKin opiskelijat ja Diabetesliitto pystyivät yhteistyössä antamaan ihmisille hyvin kattavaa diabetesneuvontaa. Tapahtumat järjestettiin ulkona ja sää vaikutti osallistujamääriin. Alajärvellä oli aurinkoinen päivä, jolloin väkeä oli hyvin liikkeellä. Kauhavalla puolestaan oli kolea sää, joka vähensi osallistujamäärää. Lapualla järjestömarkkinoita vietettiin aurinkoisessa säässä ja väkeä oli liikkeellä hyvin heti järjestöpäivien avaamisesta alkaen.

Opiskelijat kokivat, että järjestömarkkinat olivat mielenkiintoinen ja onnistunut tapahtuma. Opiskelijat saivat kiitosta yhdistyksiltä avuliaisuudesta ja toiminnan järjestämisestä. Opiskelijat huomasivat päivien aikana, että järjestötyötä tekevät ihmiset ovat hyvin verkostoituneita ja tekevät tiiviistä yhteistyötä keskenään. Opiskelijat toivovat järjestömarkkinoiden toteutuvan myös tulevina vuosina, jotta yhä useammat ihmiset löytäisivät tapahtuman ja saisivat tietoa erilaisten järjestöjen toiminnasta. Järjestöjen keskinäinen, sekä kuntien ja järjestöjen välinen yhteistyö onkin tärkeää väestön terveyden edistämisessä ja väestöryhmien välisten terveyserojen kaventamistyössä. Julkisen ja yksityisen sektorin sekä järjestöjen tulee toimia tulevaisuudessakin yhteistyössä erilaisten sosiaali- ja terveysalan ongelmien ratkaisemiseksi. (THL 2018.) Seinäjoen ammattikorkeakoulu haluaakin tutustuttaa opiskelijat jo opintojen aikana järjestöjen toimintaa, jolloin yhteistyö järjestöjen kanssa olisi luonnollista tulevaisuudessakin.

Virpi Salo (KM, TtM, lehtori), Hanna Keski-Saari (TtM, tuntiopettaja), Niina Keskinen (TtM, tuntiopettaja)
SeAMK Sosiaali- ja terveysala

Lähteet:

Diabetesliitto. 2019. Arvioi riskisi sairastua tyypin 2 diabetekseen. [viitattu 17.5.2019]. Saatavana: https://www.diabetes.fi/terveydeksi/diabeteksen_ehkaisy/riskitesti

Jalava, J., Raisio, H., Norri-Sederholm, T., Lahtinen H. ja Puustinen A. 2017. Kolmas sektori viranomaisten turvallisuustoiminnan tukena. [Verkkojulkaisu] Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 76/2017. [viitattu 17.5.2019]. Saatavana: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160404/76_Loppuraportti%20kolmas%20sektori%20viranomaisten%20turvallisuustoiminnan%20tukena_editoitu%205122017.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sydänliitto. 2019. Terveysmittaus. [viitattu 17.5.2019]. Saatavana: https://sydan.fi/terveysmittaus/

THL. 2018. Järjestöt kunnassa. [viitattu 17.5.2019]. Saatavana: https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/jarjestot-kunnassa

Uusiep.fi. 2019. [viitattu 17.5.2019]. Saatavana: http://uusiep.fi/ajankohtaista/jarjestomarkkinat-etela-pohjanmaan-kunnissa-6-18-5-2019/